

ligeledes i fuldkommen Overensstemmelse saavel med, hvad der i Danmark foregik med Hensyn til Indkaldelser af den ommeldte Rigsgjæmsning, som med Forordningen af 8de Marts 1843 § 79, at Althingets Betænkning i Mæret 1849 blev indhentet om den Valglov, hvorefter den nævnte Forsamling skulde sammenkalbes. Naar der imidlertid endnu ikke er skjænket Island den besluttende Deeltagelse i Lovgivningsmyndigheden med Hensyn til Landets egne Anliggender, som Kongen tilsigtede ved oftnævnte Reskript af 23de September 1848, da kan Ansvarer herfor undertingen Omstændigheder paabyrdes Regeringen. Som ovenfor antydet, lod Kongen nemlig allerede 1851 gjøre et Forsøg paa at bringe denne Sag til en endelig Afgjørelse ved at forelægge den i Genhold til Valgloven af 28de September 1849 sammenkaldte Forsamling i Reykjavik et hertil sigtende Lovudkast. Men dette Forsøg mislykkedes, navnlig fordi Fleertallet saavel i selve Forsamlingen som i det af samme nedsatte Udvalg fremkom med Paastande om en Stilling i Riget for Island, „som stod i aabenbar Strid med Landets Retstilstand og derhos ikke blot vilde blive til Islands Fordær, men ogsaa gaee ud paa en Sønderlemmelse af det danske Rige, som Kongen aldrig kunde tilstede“. Sdet Kongen tilkjendegav Islands Befolkning dette i den ovenfor nævnte allerhøieste Kundgjørelse af 12te Mai 1852, tilsoiede han, at han under den Forvirring i Begreberne om Islands rette og naturlige Stilling, som efter det Passerede maatte antages at være bleven vidt udbredt i Landet, ikke fandt det tilraadeligt for Tiden at lade forelægge Udkast til Lov om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget til Betænkning, men at det derimod var hans landsfaderlige Villie, at Althinget paa Lovbæfalet Maade skulde fortsætte sin Virksomhed inden de Lovbestemte Grændser, indtil den Tid kom, da Kongen maatte finde det tilraadeligt at give andre Regler om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget, hvilket et vilde skee, forinden Althingets Betænkning overensstemmende med det i Forordningen af 8de Marts 1843 § 79 givne Tilsagn derover var indhentet.

Det er allerede ovenfor antydet, at Althinget baade i 1853 og 1857 sluttede sig til den i allerhøieste Kundgjørelse af 12te Mai 1852 udtalte Anskuelse om, hvorledes en Forandring i Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget i Overensstemmelse med den gjældende Lovgivning burde tilveiebringes, at det først var i 1859, at Thinget fremkom med Lov om, hvorvidt det allerhøieste Tilsagn i Reskriptet af 23de September 1848 ikke endnu ventede paa sin Opfyldelse, hvilket Lov af Althinget i de senere Aar er bleven gjentaget, og endelig at Althingets Fleertal i Mæret 1865 endog vedtog at afvise det Lovudkast, som dengang blev forelagt om Ordningen af en af Forfatningsfagets væsentligste Bestanddele, Finantsadskillelsen, uagtet Størstedelen af Thingets Medlemmer erklærede sig tilfreds med Grundtrækkene af den i Lovudkastet paatænkte Ordning, saavel som at fremsætte Begjæring om, at et Lovudkast om Islands forfatningsmæssige Stilling maatte blive forelagt for en Forsamling, sammenkaldt efter Reglerne i Valgloven af 28de September 1849. Denne Althingets Opræden kan vistnok kun forklæres ved Tilværelsen af lignende vildfarende Anskuelser om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget som dem, der kom for Dagen under Forhandlingerne ved Forsamlingen i Reykjavik i Mæret 1851, og som ikke have nogen Støtte i den forhaandenværende Retstilstand, ligesaalidt som de, selv om der lod sig see bort fra denne, kunne begrundes ved en historisk Betragtning af Maaden, hvorpaa Island i Mæret 1262 blev underlagt det norske Kongedømme, og hvorpaa denne Forbindelse i Aarhundredernes Løb har udviklet sig — et Forhold, som det vilde føre for vidt her at give en udtømmende Fremstilling af, og som desuden, efterat Kongeloven havde overdraget Enevoldsmagten til den danske Konge, ikke længer har nogen praktisk Betydning ved Bedømmelsen af Islands nuværende statsretlige Stilling.

Skal det imidlertid lykkes at ordne Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget paa en ikke blot for dette, men navnlig ogsaa for Island selv henfigtsmæssig Maade, er det nødvendigt, at det staaer klart for alle Paa-